

ÖĞRETİM
PROGRAMI

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĞI
EĞİTİMİ GELİŞTİRME BÜROSU

РЕПУБЛИКАНСКА АКАДЕМИЯ
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Бюро за развитие на образованието
Скопје 2

Примено:	14.04.2014		
Организација:	Б.р.с.	Примено:	Вредност
07	12/51		

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

II SINIF

Üsküp, Haziran 2013 yılı

İKİ YILLIK ORTA
MESLEKİ EĞİTİMİ

I. GİRİŞ
(Öğretim dersi ile ilgili Temel veriler)

Öğretim Dersin Adı: Türk Dili ve Edebiyatı

Orta Öğretimin Türü: Meslekî Liseler için

Öğretim dersi okutulduğu sınıf: İkinci Sınıf

Öğretim derslerin ders sayısı:

- Haftalık ders sayısı: 2 ders
- Yıllık ders sayısı: 72 ders

Öğretim dersi statüsü: Zorunlu

II. ÖĞRETİM DERSİN AMAÇLARI (I - II sınıf)

Öğrenci:

Türk Dili ve Edebiyatı eğitim programının temel amacı, öğrencilerin (Edebiyat, dilbilgisi ve kompozisyon öğretim ve eğitim süreci içinde Makedonya Cumhuriyeti Anayasası ile Milli Eğitim ve Bilim Bakanlığı kanun ve hükümler doğrultusunda, Türk edebî dilini kullanabilmek, Türk ve Dünya Edebiyatı'nın temel özelliklerini kavrayabilmek; Millî ve manevi değerlerine sahip, hoşgörülü, yurt ve dünya meseleleri karşısında düşünce üretebilen, eleştiri yapabilen, demokratik görüşlü bir vatandaş olarak kendi kendini yetiştirebilmektir;

III. ÖĞRETİM DERSİN II. SINIFTAKİ AMAÇLARI

Öğrenci:

- Türkçenin köken ve yapı bakımından dünya dilleri arasındaki yerini belirlemek;
- Türkçenin konuşma dilinin çeşitli yönlerini (ağız, şive, lehçe) özelliklerini ve yazı dilinin özelliklerini kavramak;
- Kelime gruplarını sınıflandırmak, ayırmak ve cümledeki işlevlerini belirlemek;
- Cümleyi öğelerine ayırmak (temel ve yardımcı), öğelerin cümledeki işlevlerini belirlemek;
- Yapılarına, anlamlarına, yüklem türüne göre cümleleri ayırmak ve bu cümlelerin işlevlerini bilmek;
- Büyük harflerin, terimlerin, kesme işareti, eğik çizgi, kısa çizgi, düzeltme işaretlerini doğru kullanmak;
- Noktalama işaretlerini doğru kullanarak bir metin oluşturmak;
- XIX.Yüzyıl Türk ve Dünya Edebiyatları'nın genel özelliklerini kavrayabilmek, temsilci ile eserlerini tanıyabilmek.
- Tanzimat Devri Türk edebiyatı, Servet-i Fünun, Fecr-i Ati ve Milli Edebiyat; Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatının genel özelliklerini, temsilci ile eserlerini kavrayabilmek.
- Çağdaş Dünya edebiyatının temsilcilerinin hayatı ve eserleriyle tanıyabilmek.

IV.ÖZEL AMAÇLAR

- Makedonya Cumhuriyeti'ndeki Türk halkının vazgeçilmez temel unsurlarının başında gelen Türk dilini, özelliklerini bozmadan aşırılığa kaçmadan, edebiyatımızın seçkin eserlerini okutarak öğretmek;
- Dilin millet hayatındaki yerini iyice belirterek, köklü kurallar kazanmış bir dilin eğitim ve öğretimdeki yerini kavratmak;
- Öğrencilere dinlediklerini, okuduklarını, incelik ve derinlikleriyle kavratmak-onların duyduklarını, gördüklerini, düşündüklerini ve anladıklarını söz veya yazı ile planlı, etkili ve akıcı bir şekilde ifade etme kabiliyetlerini geliştirmek;

- Okumanın vazgeçilmez bir ihtiyaç ve zevk olduğunu benimsetmek ve okuma alışkanlığı kazandırmak;
- Türk dilini kurallı, zengin, üretken ve tarihi geçmişinde çeşitli şekil ve türlerde üstün seviyeli eserler veren köklü bir dil ailesinden geldiği şuurunu yerleştirmek-bugün de Türk dili dünya çapında eserler verilmekte olduğunu göstermek;
- Yazarken ve konuşurken Türkçenin imlasını, telaffuzuma ve esestetik inceliklerine özen gösterilmesinin benimseterek yaygınlaştırılmasını sağlamak;
- Ortak milli kültür değerleri taşıyan eserlerden faydalanmak suretiyle Türk toplumunun temel hükümlerini öğretip benimsetmek;
- Sınıf ve yaş seviyesine göre dinleme, okuma ve yazma faaliyetleri sırasında Türk dilinin imkanlarını öğrenme, kullanma ve bu yolla bilgi edinme, kavrama, analiz ve sentez yapabilme alışkanlığı kazandırmak;
- Sözlü ve yazılı olarak metin tahlili ve yeni metinler meydana getirme faaliyetleri sırasında, kültürümüzün inanç, bilgi ve zevk inceliklerine ait birikimi tanıtarak benimsetmek.

Program Alanı: DİL (36 ders)			
Amaçlar	Konular	Kavramlar	Etkinlikler ve Yöntemler
- Dinlerken not alabilmek; Dinlenen değerlendirebilmek; Dinlenen	SÖZLÜ VE YAZILI İFADE DİNLEME		- Dinlemenin önemi ve özelliklerini öğrenebilmek için sözlü alıştırmalar uygulayabilmeli.

<p>eleştirebilmek; Dinlenenlerden seçmeler yapabilmek; Dinleme sırasında seçilenleri söz ve yazıda kullanabilmek.</p> <p>- Şive ve ağız kavramları kavrayabilmek; yazı dili (kültür dili nedir <) ne olduğunu anlayabilmek; yazı dilinin (kültür dilinin) bütünleştirici gücü kavrayabilmek; Sanatta, edebiyatta ve ilmi çalışmalarda yazı (kültür) dilinin yeri ve önemi anlayabilmek; yazı dili (kültür dili) ile yapılan hazırlıklı ve hazırlıksız konuşmalar: Değişik konularda günlük konuşmalar; Toplum birinci dereceden ilgilendiren konularda fikisel konuşmalar; Dramatizasyon çalışmaları; şiir ezberleme ve okuma vb. konuşmaları ilerletebilmek.</p> <p>- Araştırmaya yönelik okuma: Okunurken not alma; Okunurken fişleme; Metindeki hayal unsurları; Metindeki duygu unsurları; Metindeki düşünce unsurları; Metindeki olay unsurları.</p> <p>- Plânlı yazma çalışmalarında: Kısa hikâye yazabilmek; Ana çizgileriyle konusu belirlenen kısa hikâye yazabilmek; Bir olay zincirinin ilk</p>	<p>KONUŞMA</p> <p>OKUMA</p> <p>YAZMA</p> <p>Plânlı yazma Fikrî yazılar</p>	<p>- Sözlü alıştırmalar uygulayabil- meli.</p> <p>- Okuma alıştırmaları düzenlenip, okumayı geliştirebilmeli.</p> <p>- Plânlı yazma çalışmaları uygulayabilmek - Kısa metin yazma çalışmaları yapmak. - Sözlü ve yazılı alıştırmalar uygulamak.</p>
---	--	---

<p>parçaları verilerek kısa hikâye yazabilmek; Bütünüyle kendisine bırakılarak kısa hikâye yazabilmek;</p> <p>- Kısa fikirsel yazılar oluşturabilmek (Fıkra yazma; Makale yazma ve Deneme yazma).</p> <p>- Yazıların incelenmesi: Plân yönünden; Dilbilgisi yönünden; İmlâ yönünden; Noktalama yönünden ve birikimlerden yararlanma yönünden inceleyebilmek.</p> <p>- Bir yıl esnasında dört (4) yazılı yoklama uygulanmalıdır.</p> <p>Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri ve konuşulduğu yerleri kavrayabilmek.</p>	<p>Yazıların İncelenmesi</p> <p>YAZILI YOKLAMA</p> <p>Türkçenin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri ve Konuşulduğu Yerler</p>	<p>Eklemeli dil Ural-Altay Dil Ailesi</p>	<p>-Yazılı yoklamalarda işlenen konulardaki unsurları yazıda da uygulayabilmeli.</p> <p>Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yerini (Ural-Altay dil ailesi ve Eklemeli dil grubuna) bilme. Öğrenciler; lehçe, ağız terimlerinin anlamlarını araştırırlar. Türkçenin özellikleri ve yayıldığı coğrafya ile lehçe ve ağız terimleri üzerinde durulur. Bir ülkedeki ağızlardan birinin çeşitli sebeplerden ortak kültür dili durumuna</p>
--	--	---	---

<p>Konuşma dilinin çeşitli yönleri: ağız, şive ve lehçelerini kavrayabilmek.</p>	<p>Konuşma Dilinin Çeşitli Yönleri</p>	<p>Ağız Şive Lehçe</p>	<p>geldiği, ortak kültür dilinin ülkenin resmi dili olduğu vurgulanır.</p>
<p>Yazı dilinin özelliklerini kavrayabilmek.</p>	<p>Yazı Dili (Kültür Dili)</p>		<p>Konuşma ve yazı dili arasındaki farkı sezme etkinlikleri yaptırılır. Kullanımdan kaynaklanan dil farklılıklarını açıklar. Öğrenciler, yazı dili ile konuşma dili arasındaki farklılıkları araştırırlar. Araştırma sonuçlarına ait düşüncelerini ifade eden yazılar kaleme alır, yazdıklarını arkadaşlarına okurlar. Yazı dili ile konuşma dili arasındaki farklılıklar açıklanır.</p>
			<p>Tarih boyunca kendilerine özgü kültürü, edebiyatı ve medeniyeti olan milletlerin yazı dili olduğu belirtilir.</p> <p>Öğrenciler Türkçenin özelliklerini araştırırlar. Yazı dili ile konuşma dili arasındaki farklılıklar açıklanır. Yazı dilinin ortak kültür dili temelinde şekillendiği, ilmi dilin de yazı dili üzerine kurulduğu; insanların sözlü iletişimde başvurdukları dile konuşma dili dendiği; konuşma dilinde ses tonu, söyleyiş tarzı ile el, yüz ve vücut hareketlerinin de rolü olduğu açıklanır.</p>
<p>Cümle öğelerinin yapısında bulunan başlıca kelime gruplarını kavrayabilmek.</p>	<p>Kelime Grupları ve Cümle</p> <p>Cümle Öğelerin Yapısında Bulunan Başlıca Kelime Grupları</p>	<p>İsim tamlaması Sıfat tamlaması Tekrar grubu Aitlik grubu Edat grubu Birleşik fiil İsim-fiil grubu Sıfat fiil grubu Zarf-fiil grubu Ünvan grubu Sayı grubu</p>	<p>Cümle öğelerinin yapısında bulunan başlıca kelime gruplarını kavrayabilmek için sınıf ortamında örnekler verilerek etkinlikler yaptırılır.</p>

<p>Cümleyi meydana getiren unsurları (öğeleri) kavrayabilmek: -Cümlenin temel unsurları; -Cümlenin yardımcı unsurları.</p> <p>Yapılarına göre cümleleri kavrayabilmek.</p>	<p>Cümleyi Meydana Getiren Öğeler</p> <p>Cümle Türleri</p>	<p>Ünlem grubu Bağlama grubu Kısaltma grubu</p> <p>Yüklem Özne Nesne Zarf Yer tamlayıcısı Cümle dışı unsurlar</p> <p>Basit, sıralı, bağlı ve</p>	<p>Cümlede temel öğeleri bulma etkinliği yaptırılır.</p> <p>Cümlede özne-yüklem uyumunu uygulama.</p> <p>Cümlede temel öğeleri (özne ve yüklemi) bulma etkinlikleri yaptırılır. Cümlede sorular sorularak yer (nereye, nerede-den, kim, kime, -de,-den); zaman (ne zaman, hangi gün); sebep (niçin, neden) tümleçlerini ne, neyi soruları sorularak nesneyi bulmak etkinliği yaptırılır.</p> <p>"kim" ya da "ne" soruları ile cümlede yüklem ve özneyi bulmaları etkinliği yaptırılır.</p> <p><i>Umut okulla gitti.</i> <i>Acıklama: Giden kim? (Umut-Özne)</i> <i>Umut ne yaptı? (gitti-yüklem)</i></p> <p>Öğrenciler, farklı metinlere ait on cümle seçerler. Kelimeleri birleştiren dil bilgisi öğeleri arasındaki uyumu ve kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini araştırırlar.</p> <p>Öğrenciler, aynı cümlenin farklı bağlamlarda söylendiğinde anlam bakımından ne gibi değişiklikler göstereceğini tartışırlar.</p> <p>Öğrencilere bir yüklem verilir. Bu yüklem çerçevesinde çeşitli anlamlara gelebilecek cümleler kurmaları istenir. Cümlede anlamın oluşumunda yüklem ve özne-yüklem ilişkisinin rolü üzerinde durulur.</p> <p>Yapılarına göre cümle türlerini (basit, birleşik ve sıralı) bulma etkinlikleri yaptırılır.</p>
--	--	---	--

<p>Yüklemin türüne göre cümleleri kavrayabilmek.</p> <p>Anlamlarına göre cümle türlerini kavrayabilmek.</p> <p>Yüklemin yerine göre cümle türlerini kavrayabilmek.</p> <p>Farklı cümle türlerini çözümleyebilmek.</p> <p>Türkçenin imlasını ve noktalama işaretlerini doğru kullanabilmek.</p>	<p>Yapılarına Göre Cümleler</p> <p>Yüklemin Türüne Göre Cümleler</p> <p>Anlamlarına Göre Cümleler</p> <p>Yüklemin Yerine Göre Cümleler</p> <p>Cümle Tahlilleri</p> <p>İmla ve Noktalama İşaretleri</p>	<p>birleşik (şartlı birleşik cümle; ki'li birleşik cümle ve içiçe birleşik cümle)</p> <p>İsim cümlesi Fiil cümlesi</p> <p>Olumlu cümle Olumsuz cümle</p> <p>Kurallı cümle Kuralsız (Devrik) cümle</p> <p>Büyük harflerin yazımı; terimlerin yazımı; noktalama işaretlerini kullanabilmek (kesme işareti, eğik çizgi, kısa çizgi, düzeltme işareti vb.);</p>	<p>Basit ve bileşik cümleleri ayırt edebilmek için etkinlikler yapılır.</p> <p>Yüklemine göre cümle türlerini (isim ve eylem) bulabilme etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Anlamlarına göre cümle türlerini (olumlu ve olumsuz) bulma etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Sıralanışına göre cümle türlerini (düz ve devrik) bulabilme etkinlikleri yaptırılır. Kurallı cümleleri devrik, devrik cümleleri kurallı cümlelere dönüştürme etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>Cümleler veya bir kısa metin verilerek yazım yanlışlarını bulmaları ve düzeltmeleri istenebilir. Anlamı ve kurallı cümleler kurar. Karışık olarak verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları istenebilir. Yazılarında imla kurallarını uygular. Yazılarında kelime tekrarlarından kaçınır. Satır sonuna sığmayan kelimeleri hecelere doğru ayırma uygulaması yapılır. Noktalama işareti verilmeyen cümlelerden veya bir metinden gerekli noktalama işaretlerini kullanmaları istenebilir.</p>
--	--	---	--

Program Alanı:Edebiyat ve Lektür (36 ders)

Amaçlar	Konular	Kavramlar	Etkinlikler ve Yöntemler
<p>Edebiyatla sosyal yapı arasındaki ilgi ve etkileşimi kavrayabilmek.</p> <p>XIX. Yüzyıl Türk Edebiyatının genel özelliklerini kavramak ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Yenişehirli Avni'nin hayatı ve eserlerini kavrayabilmek.</p> <p>Keçecizade İzzet Molla'nın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Mütercim Asım'ın hayatı ve eserini tanıyabilmek.</p> <p>XIX. yüzyıl Dünya Edebiyatının genel</p>	<p>EDEBİYATIN VARLIĞI ve AMACI</p> <p>XIX.Yüzyıl Türk Edebiyatı</p>	<p>Manzum Eserler: Yenişehirli Avni:Gazel</p> <p>Keçecizade İzzet Molla:Mesnevi</p> <p>Mensur Eserler: Mütercim Asım</p> <p>Viktor Hugo</p>	<p>Edebiyatın insanda güzellik duygusu uyandıran bir söz sanatı olduğu bildirilir. Konusu insan ve hayat olmak üzere,'tabiattaki her şey olduğu açıklanır. Yalnız edebiyat bunları değiştirir ve yeniden kurduğu vurgulanır.</p> <p>XIX. yüzyılın ilk yarısında klasik Türk şiirinde nesrin özelliklerine yer verilmesi sürdürüğü belirtilir.</p> <p>XIX yüzyılın birinci yarısında Enderunlu Vasıf, Keçecizade İzzet Molla, Yenişehirli Avni klasik şiirin önemli temsilcileri olduğu belirtilir.</p> <p>Yenişehirli Avni'den gazel okuma etkinlikleri yapılır.</p> <p>Keçecizade İzzet Molla'nın Mihnet-i Keşan isimli eserinden bölümler okuma etkinlikleri yapılır. Bu dönemin temsilcisi olan Mütercim Asım'ın eserlerinden bölümler okuma etkinliği yapılır.</p> <p>XIX. yüzyıl Dünya edebiyatının</p>

<p>özelliklerini kavramak ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Viktor Hugo'nun hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Tolstoy'un hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Tagore'nin şiir ve nesirlerindeki güzellik anlayışı, Tanrı'nın varlığı ve felsefi unsurları kavrayabilmek.</p> <p>Çarls Dickens'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Ziya Paşa'nın hayatı ve sanatını kavrayabilmek.</p> <p>Namık Kemal'in şiirlerindeki vatan konusunu işleyen konuları kavrayabilmek.</p> <p>Şinasi'nin hayatı ve sanatını kavrayabilmek.</p>	<p>XIX.Yüzyıl Dünya Edebiyatı</p> <p>BATI ETKİSİNDE GELİŞEN TÜRK EDEBİYATI</p> <p>Tanzimat Devri Türk Edebiyatı I. Klasik Edebiyattan Ayrılma Dönemi</p> <p>Tanzimat Devri Türk Edebiyatı II.</p>	<p>Lev Tolstoy</p> <p>Rabindranat Tagore</p> <p>Çarls Dickens</p> <p>Manzum Eserler : Ziya Paşa Namık Kemal</p> <p>Mensur Eserler: Şinasi</p> <p>Manzum Eserler:</p>	<p>genel özelliklerini okuma etkinliği yapılır.</p> <p>Viktor Hügo'nun XIX. yüzyıl Fransız şair ve romancısı olduğu belirtilir. Viktor Hügo'nun Sefiller romanından bölümler okuma etkinlikleri yaptırılır. Lev Tolstoy'un Rus edebiyatının önemli yazarlarından biri olduğu belirtilir. Tagore'nin XIX. yüzyıl Hint şairi olduğu belirtilir. Tagore'nin eserlerinden bölümler okuma etkinlikleri yaptırılır. Çarls Dickens'in İngiliz romancısı olduğu belirtilir. Romanlarından bölümler okuma etkinlikleri yapılır.</p> <p>Tanzimat Devri Türk edebiyatının genel özelliklerini okuma etkinlikleri yapılır. Şinasi, Ziya Paşa ve Namık Kemal'in Tanzimat devri Türk edebiyatının temsilcileri olduğu belirtilir. Ziya Paşa'nın şiirlerinden seçmeler okuma etkinlikleri yapılır. Namık Kemal'in şiirlerinden seçme okuma etkinlikleri yapılır. Şinasi'nin mensur eserlerinden seçmeler okuma etkinliği yapılır.</p> <p>Tanzimat Devri Türk edebiyatının genel özelliklerini okuma</p>
---	---	--	--

<p>Abdülhak Hamit'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Servet-i Fünun Topluluğunun genel özelliklerini kavrayabilmek. Tevfik Fikret'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Halit Ziya Uşaklıgil'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Fecr-i Ati Topluluğunun genel özelliklerini tanıyabilmek.</p> <p>Mehmet Emin Yurdakul'un hayatı ve sanatını tanıyabilmek.</p> <p>Tanzimat Fermanından günümüze uzanan Türk edebiyatının dönemlerinin genel özelliklerini kavrayabilmek.</p> <p>1940 yılına kadar Türk Edebiyatının genel özelliklerini kavrayabilmek. Necip Fazıl Kısakürek'in hayatı ve</p>	<p>Edebiyat-ı Cedide(Servet-i Fünun Topluluğu)</p> <p>Fecr-i Ati Topluluğu</p> <p>Milli Edebiyat Akımı</p> <p>BATI ETKİSİNDE GELİŞEN TÜRK EDEBİYATI II.</p> <p>CUMHURİYET SONRASI TÜRK EDEBİYATI</p>	<p>Abdülhak Hamit Tarhan</p> <p>Manzum Eserler: Tevfik Fikret</p> <p>Mensur Eserler: Halit Ziya Uşaklıgil</p> <p>Ahmet Haşim</p> <p>Manzum Eserler: Mehmet Emin Yurdakul</p> <p>Manzum Eserler: Necip Fazıl Kısakürek</p>	<p>etkinlikleri yapılır. Abdülhak Hamit'in şiirlerinden seçmeler okuma etkinlikleri yapılır.</p> <p>Servet-i Fünun Topluluğunun genel özelliklerini okuma etkinlikleri yapılır. Tevfik Fikret'in bu dönem şairlerinden biri olduğu belirtilir. Halit Ziya Uşaklıgil'in romanlarından bölümler okuyup anlatma etkinlikleri yapılır.</p> <p>Fecr-i Ati topluluğunun genel özellikleri bildirilir. Bu dönemin şairlerinden Ahmet Haşim'in şiirlerinden okuma etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Milli edebiyat akımının özellikleri belirtilir. Bu akımın temsilcilerinden biri olan Mehmet Emin Yurdakul'un şiirlerinden seçmeler okuma etkinlikleri yapılır. Tanzimat Fermanından günümüze uzanan Türk edebiyatı dönemlerinin genel özelliklerini anlatma etkinlikleri yaptırılır. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilan edildiği bildirilir. Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının genel özelliklerini anlatma etkinlikleri yapılır. Necip</p>
---	--	---	--

<p>eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Memduh Şevket Esendal'ın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p>	<p>1940 yılına kadar Türk Edebiyatı</p>	<p>Mensur Eserler:(Hikaye) Memduh Şevket Esendal</p>	<p>Fazıl Kısakürek'in şiirlerinin analizi yapılır. Cumhuriyet'in ilanından1940 'a kadar olan devrede verilen edebi eserlerde, Tanzimattan bu yana süregelen nesil çatışmaları anlatıldı. Memduh Şevket Esendal 'ın hikayeleri okunup, anlatma etkinlikleri yaptırılır.</p>
<p>Reşat Nuri Güntekin'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Bu dönemin genel özelliklerini kavrayabilmek. Arif Nihat Asya'nın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek. Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek. Orhan Veli Kanık'ın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek. Cahit Sıtkı Tarancı'nın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p>	<p>SON DÖNEM TÜRK EDEBİYATI ROMAN</p>	<p>Reşat Nuri Güntekin</p> <p>Manzum Eserler: Arif Nihat Asya Fazıl Hüsnü Dağlarca Orhan Veli Kanık Cahit Sıtkı Tarancı</p>	<p>Bu dönem edebiyatının temsilcisi olan Reşat Nuri Güntekin'in romanlarından bölümler okunup analizleri yaptırılır.</p> <p>Son dönem Türk edebiyatının genel özelliklerini anlatma etkinlikleri yaptırılır. Bu dönem şairleri olan: Arif Nihat Asya, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Orhan Veli Kanık, Cahit Sıtkı Tarancı'nın şiirlerinden seçmeler okunup, konuları belirtilir. Bu şiirlerin hangi vezinle yazılmış oldukları da vurgulanır. Şairlerin edebiyatta yapmış oldukları yenilikler dikkate alınır.</p>
<p>Sait Faik Abasıyanık'ın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p>	<p>HİKAYE</p>	<p>Mensur Eserler: Sait Faik Abasıyanık Orhan Kemal</p>	<p>Bu dönemdeki mensur eserlerde (hikayelerde) yazarların Sait Faik Abasıyanık ve Orhan Kemal'in hikayeleri okunup konuları belirtilir.</p>

<p>Orhan Kemal'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Kemal Tahir'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Ahmet Hamdi Tanpınar'ın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Necati Cumalı'nın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Cemil Meriç'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Ahmet Hamdi Tanpınar'ın hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Aşık Veysel'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Alain'in hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p> <p>Eliot'un hayatı ve eserlerini tanıyabilmek.</p>	<p>ROMAN</p> <p>TİYATRO</p> <p>GEZİ ve HATIRAT</p> <p>DENEME-ELEŞTİRİ</p> <p>EDEBİYAT TARİHİ</p> <p>Günümüz Halk Edebiyatı</p> <p>ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI</p>	<p>Kemal Tahir Ahmet Hamdi Tanpınar</p> <p>Necati Cumalı</p> <p>Yakup Kadri Karaosmanoğlu</p> <p>Cemil Meriç</p> <p>Ahmet Hamdi Tanpınar</p> <p>Aşık Veysel</p> <p>Alain (Fransız Edebiyatı) T.S Eliot (Amerikan Edebiyatı)</p>	<p>Romandaki temsilcilerimiz olan Kemal Tahir ve Ahmet Hamdi Tanpınar'ın romanlarından bölümler okuma ve anlatma etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Necati Cumalı'nın tiyatro eserlerini okuma ve anlatma etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun gezi ve hatırat türünde yazılmış eserlerini okuma ve anlatma etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Deneme-eleştiri türünde eser vermiş olan Cemil Meriç'in eserlerinden seçme bölümler okuma etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Edebiyat Tarihi üzerine yazdığı yazının okuma etkinlikleri yapılır.</p> <p>Aşık Veysel'in Dostar Beni Hatırlasın adlı şiir kitabında yer aldığı şiirleri okuma ve konuları bulma etkinlikleri yaptırılır.</p> <p>Çağdaş Dünya Edebiyatının temsilcilerinden Alain ve Eliot'un eserlerinden bölümler okuma etkinlikleri yaptırılır.</p>
---	--	---	--

Okuma yılı esnasında, listedeki başlıklardan en az yedi (7) eser seçerek işlenmelidir.
Türk ve Dünya Edebiyatının en tanınmış eserlerinden örnekler okuyabilmek, tanıyabilmek.
Bir eseri inceleyebilmeli, eserin türünü,

LEKTÜR:

- 1.Şair Evlenmesi-Şinasi
- 2.Ekmek Kavgası-Orhan Kemal
- 3.Yüksek Ökçeler-Ömer Seyfettin
- 4.Nakışçı Kız-Blaje Koneski
- 5.Şiirlerden Seçmeler-Orhan Veli Kanık
- 6.Otuz Beş Yaş- Cahit Sıtkı Tarancı

<p>konusunu, yerini zaman ve konusunu saptayabilmek. Kitaba ve okumaya karşı sevgi ve ilgiyi artırabilmek.</p>	<p>7.Çalığışu- Reşat Nuri Güntekin 8. Aşk-ı Memnu:Halit Ziya Uşaklıgil 9.Üvey Ana- Aka Gündüz 10.Ana Karenina- Tolstoy 11.İhtiyar Balığı- Hemingvey 12. Seçme</p>		
--	---	--	--

4.2. Öğretim Metodolojisi ve Öğretim Amaçları

Öğretim metodolojisi hususunda, Türkçenin okullardaki derslerin öğretim aracı olarak mümkün olan en yüksek seviyeye kadar kullanılacağı esasına göre önerilmektedir.

Öğretmen, öğretimde mecburen işlevsel yöntemler kullanmalıdır. Bu, özellikle öğrencilerin etkinlikleri, onların ilgisi doğrultusunda öğrenmek için uygun bir ortam yaratabilmektir.

Öğretmenler mümkün olduğu kadar daha fazla Türk Edebîdilini kullanabilmeli ki, dil, edebiyat ve kompozisyondaki edinimlerini daha iyi kullanabilmeli.

Dil ile ilgili öğrencilerin Türkçeyi kullanabilmesi için işlevsel düzeyden yavaş yavaş sistematik bir şekilde gereken düzeye doğru gidilmesi önemlidir.

Temel Öğretim Metodları

Diğer derslerde olduğu gibi Türk Dili ve Edebiyatı dersinde de ortak olan metodların çoğu kullanılmaktadır. Onlar: uygulama, sorun çözme, proje üzerinde öğrencilerin bireysel çalışmaları. Bunlardan başka: doğal medod, sessiz metod, audio-dil metodları ... vb.gibileri kullanabilirler.

Öğrencilerin Etkinlikleri

Öğretim süreci içinde kullanılacak metotlara göre, öğrencilerin etkinlikleri şunlar olmalıdır: dinleme, not tutma (alma), tekrarlama, alıştırma, okuma, ilişki ve kuralları keşvetme, bireysel çalışma, kontrol etme, uygulama, ikili (çift)ve grup çalışmaları (temsilen türlü oyun ve roller), ev ödevi yazma, tartışma, tasvir, anlatma vb.

Öğretmenin Etkinlikleri:

Öğretmenin etkinlikleri arasında: konuşma, okuma, tartışma, açıklama, dikte etme, tahtada yazma, uygulama, soru sorma, ödev değerlendirme, ikili ve grup çalışmaları, örgütleme, uyarılarda bulunma, yenileme vb.

4.3. Öğretim Dersin Örgütü ve Gerçekleşmesi

Öğretim dersinin amaçlarına dayanarak Türk Dili ve Edebiyatı bu derse uygun sınıflarda ve iki yarı okuma yılında haftalık ders fonu olarak gerçekleştirilecektir. Ev ödevleri, evde ve okulda gerçekleşecektir.

4.4. Öğretim Araç ve Gereçleri

Türk Dili ve Edebiyatı dersinin daha başarılı olabilmesi için her türlü eğitim araç ve gereçleri kullanılacaktır. Bunlar:

4.4.1. Öğrenciler İçin Gereken Eğitim Araç ve Gereçler:

- Edebiyat – lise ders kitabı sınıf III ve IV
- Edebiyat kuramı
- Öğrencilere yardımcı kitap
- Sözlükler (Türkçe açıklamalı, Türkçe - (Makedonca, İngilizce, Fransızca, Almanca...vb.)
- Atasözleri ve Deyimler sözlüğü
- Ansiklopediler (şiir, hikâye, roman, tiyatro...vb)
- Dersle ilgili bilgisayar diskleri...vb.

4.4.2. Öğretmen İçin yardımcı Kitaplar (Ek Literatür)

- Yukarıda öğrenciler için öngörülen ders verilen kitapları vb.
- Okul aracılığıyla gereken dergi ve gazetelere abone olmak.
- Dil ve edebiyat için gereken yöntem kitapları.
- Fotokopi ve diğer araç ve gereçleri kullanabilme olanağı olmak.

4.4.3. Sınıfların Donatımı

Türk Dili ve Edebiyatı dersi için şu eğitim araç ve gereçleri önerilmektedir:

- Rahle, sandalye, kara tahta.
- Grafoskop (diğer derslerle ortak olabilir).
- Araç ve gereçlerin korunacağı bir yer.

- İnterneti kullanma olanağı olmalı.
- Teyp ve video - televizyon (ortak olabilir).
- Öğrencilerin dersle ilgili çalışmaların sergilenebilecek bir yer (okulun şartlarına göre kartondan ya da tahtadan olabilir).

5. ÖĞRENCİLERİN BİLGİ VE BECERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğrencilerin bilgi ve becerileri devamlı (yeni üç dönemli modele göre, ekster ve inter notlandırmaya göre) değerlendirilmelidir. Değerlendirme, her öğretim sürecinde sözlü (alıştırmalar, yeni bilgilerin kavranması, tekrarlar, soru - cevap şeklinde denetim) olup her ünitenin sonunda da yazılı olarak: yazılı alıştırmalar, seminer çalışmaları, edebî metinler yazma, test vb. uygulanacaktır. Test, okul yılının sonunda da yapılacaktır. yapılacak olan bu testler sonucunda, öğrenci başarısız olursa bütünlemeye (ikmale) gönderilecektir (sevk edilecektir).

Okuma yılı esnasında yapılacak olan dört (4) yazılı yoklama da değerlendirme kapsamı içindedir.

6. DERS PROGRAMININ GERÇEKLEŞMESİ İÇİN KADRO VE MADDİ ÖNKOŞULLAR

6.1. Öğretmenin Temel Özellikleri

Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni şu **kişisel, meslekî ve pedagojik özelliklere** sahip olması gerekmektedir: Fizikî ve ruhen sağlıklı olmalı; Türkçeyi (Türk edebî dilini) iyi bilmeli; Konuşma engelli olmamalı; İşbirliğe açık ve iletişimi iyi olmalı; Dersin gerektirdiği eğitime sahip olması; Hazırlık dönemini geçirmiş kıdemli ya da kıdemsiz; Bu mesleği seven ve aynı meslekte ilerleyebilen; İyi örgütleyici olabilmesi; Mesleğinde yenilikleri uygulayıcı ve yaratıcı vb. olması gerekmektedir.

6.2. Öğretim Elemanları İçin Normatif

Filoloji Fakültesi - Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden – Ana Dili Türkçe olan gruptan mezun olması.

6.3. Öğretim Dersi İçin Mekânın Standard ve Normatifi

Türk Dili ve Edebiyatı bu ders için eğitim araç ve gereçlerle donatılmış özel sınıflarda gerçekleştirilmelidir.

7. PROGRAMIN HAZIRLANDIĞI TARİH VE ÇALIŞMA GRUBU:

7.1. Hazırlandığı Tarih: Haziran, 2013 yılı

7.2. Programı Hazırlayan:

7.2.1. Üyeler:

- Yakup İLYAS, Eğitimi Geliştirme Bürosu, Koordinatör
- Doç Dr. Fadıl HOCA, Üsküp Filoloji Fakültesi , Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi,
- Dr. Aktan AGO, Üsküp "Yosip Broz Tito" Lisesinde Öğretmen
- Seyhan ZEKİR, Üsküp "Çvetan Dimov" Lisesinde öğretmen
- Osman EMİN, Üsküp "Tefeyyüz" Okulunda pedagog

8. ÖĞRETİM PROGRAMININ GERÇEKLEMESİ İÇİN BAŞLANGIÇ TARİHİ

Başlama Tarihi: 1.09.2013 yılı.

Потпис и датум на утврдување на наставната програма

Наставната програма по турски јазик за втора година на средното стручно образование со двегодишно траење, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди министерот за образование и наука

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Бр. 11-6456/1
08-04-2011 год.
С К О П Ј Е

МИНИСТЕР,

Одиро Ристовски

Изготвил: Јакуб Илјаз, советник

Контролирал: Трајче Георгиевски, раководител на одделение

Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор

Директор: м-р Весна Хорватовиќ